

MELDINGSBLAD FOR SANNIDAL HISTORIELAG

Torkell Arnold Tande 1901 - 2001

Grunnleggeren av Sannidal Historielag og Bygdetun er gått bort

Det var med stor sorg vi mottok budskapet om at Torkell A. Tande døde i Oslo 8. februar. Tande var født 11. september 1901, og han manglet således bare drøyt sju måneder på å nå 100 år.

Torkell Tande kom til Sannidal som prest i 1931 og hadde dette embetet til han gikk av med pensjon i 1971.

I 1950- og 1960-åra satt han i fire perioder på Stortinget for Venstre, og han vil bli husket som en svært markant politiker. Ja, mange vil hevde at Tande var mer politiker enn prest. I stortingsstida satt han også tolv år i Europaprådet, en sesjon i FN og 2 år i NATO.

Tande var ordfører i Sannidal 1938-40 og i 1945, og i egenskap av både ordfører og prest var han en svært sentral mann da tyskerne kom hit i de dramatiske og til dels forvirrende aprildagene i 1940.

Tande opptrådte under hele krigen som en ivrig motstander av nazismen og nedla embetet som prest i 1942. Etter hvert ble han med i den hemmelige etterretningsorganisasjonen 'XU'. Vinteren 1945 måtte han, for å unngå arrestasjon, søke tilflukt på gården Strat i Gjerdstad, like ved grensa til Sannidal.

I Sannidal har Torkell Tande satt varige spor etter seg, både i menighetsarbeid og på andre felt. Han var aktiv i avholdsbevegelsen, og han tok initiativet til å opprette speiderbevegelsen i bygda i siste del av 1930-åra.

Tande var med på stiftelsesmøtet til Sannidal Historielag 20. august 1942. Han var siden formann i en årekke, og var ved sin død æresmedlem i laget.

Sannidal Bygdetun hadde neppe eksistert uten Tande i bygda. Han fikk idéen til et bygdetun etter at han så et slikt i Trøgstad i Østfold. Han var svært aktiv i innsamling både av hus og gjenstander til Bygdetunet, som etter hvert ble et av de kjæreste steder han dro til i Sannidal.

Ellers var Tande med på å skrive og utgi bygdebøkene for Sannidal rundt 1950; likeledes var han den drivende kraft da Sannidalsfilmen ble tatt opp i 1953-54.

I 1978 fikk Tande Kongens fortjenstmedalje i gull, og han ble tildelt Kragerø kommunens kulturpris for 1991.

I lokalavisa «Vestmar» skrev han i mange år spalten «Fra kårstua», og i «Kragerø Blad Vestmar» skrev han jevnlig «Som dagene går» helt til sin død. «Fra kårstua» ble også utgitt i bokform. Han forfattet heftene «Sannidal kirke og menighet gjennom 200 år» (1972) og «Sannidal i krigsårene 1940-1945» (1985).

Tande var en ivrig bidragsyter til Historielagets meldingsblad, «Arven». Det hendte også stadig at vi fikk tilsendt papirer, brev og lignende, «etter opprydding i gamle saker», som han sa.

Han likte også svært godt både å fortelle og tale; det kunne dreie seg om alt fra politikk til lokalhistorie. Siste gang Tande «opptrådte» i Sannidal Historielag var 7. mai 1995, ved frigjøringsjubileet. Da var hele 150 mennesker møtt opp i samfunnshuset, noe som er rekord i historielagssammenheng. Den gangen fortalte han med innlelse bl.a. om 8. mai 1945 da han kom innover til Lindheim fra Strat, og så det norske flagget vaie i vinden!

I alle år var Tande opptatt av framtida for fortida. Ungdomsskolens Bygdetundager er geniale, mente han. Det er viktig å knytte båndene til gamle slekter sterke, framholdt han stadig. Det er dette som kalles «røtter», sa han, og er rota frisk, blir treet friskt og sterkt.

Tande var interessert i bygdas historie helt til det siste, og han glede seg over alt som skjedde på dette feltet. Det siste vi hørte han sa nå på nyåret, var at det var så positivt at vinduet over alteret i Sannidal kirke var tilbake i riktig utførelse.

Vi kan trygt si at Torkell Tande har lært oss at solid kunnskap om egen kulturell bakgrunn gir et trygt utgangspunkt for framtida.

Selv siterte han ofte Ivar Aasen i denne sammenhengen: «Lat oss aldri forfedrene gløyma under alt som me venda og snu, for dei gav oss ein arv til å gøyma, han er større enn mange vil tru.»

Fred med Torkell A. Tandes minne.

Styret i Sannidal Historielag.

HOLTANE SKOLE 1908. I første rekke fra venstre: 1 Johanne Gundersen. 2 Anna Gundersen. 3 Astri K. Haugholt. 4 Ingeborg Thon. 5 Dina Lansverk. 6 Sigrid Holtane. 7 Gudrun Haugholt. 8 Kristoffer Tyvand. 9 Tallak Rindøen. 10 Torleif Haugholt. 11 Alv Haugholt og 12 Halvor Gjerde. I annen rekke fra venstre: 1 Helga Waasjø. 2 Olette Waasjø. 3 Pauline Hegland. 4 Aasta Dobbedal. 5 Cesilie Waasjø. 6 Cesilie Haugholt. 7 Andreas Bufjeld. 8 Albert Waasjø. 9 Ole Landsverk. 10 Jakob Dobbedal. 11 lærer Lars Nilsen Gjerde og 12 Nils Gjerde. I tredje rekke fra venstre: 1 Signe Dobbedal. 2 Agnes Thon. 3 Inga Landsverk. 4 Dagny Haugholt. 5 Elevine Haugholt. 6 Ida Klausen. 7 Johannes Waasjø. 8 Jørgen Tyvand. 9 Halvor Klausen og 10 Tomas Haugholt. Bildet har vi fått låne av Gerda Waasjø.

Bygdetundagen - kultur i aller beste forstand

Hyggelig førjulsfest på Sannidal ungdomsskole

I overkant av 50 personer var møtt fram til Sannidal ungdomsskole om formiddagen 19. desember i fjor. Klassene 9A og 9B inviterte til førjulsfest for aktørene på Bygdetundagen, og elevenes besteforeldre.

En av klassestyrerne, Tron S. Mathisen, ledet arrangementet.

Noen av elevene ønsket velkommen, og deretter ble juleevangeliet lest på fire språk: norsk (av Line, 9A), engelsk (av Katarina, 8A), spansk (av Evelyn, 9A) og tysk (av Daniela, skolens østerrikske språkassistent).

Videre var det flere allsanger, bl.a. «Det lyser i stille grender» og «Deilig er jorden». Lærer Bjørg Husabø Hansen spilte til disse.

Ingvild (ved pianoet), Pia og Lene fra 9B underholdt med dans, og Jonette fra 9A leste historien om Marte Svennerud.

Alf Prøysens «Julekveldsvise» ble dramatisert av 9A ved Jonette (sang), Katrine, Karl Erik, Roger og Line, og Signe Torsdal ble intervjuet av barnebarnet sitt, Ingvild, om jul i «gamle» dager.

Daniela Witsch, ungdomskolens østerrikske språkassistent dette året, fikk vist sine språkferdigheter da Maria Solemdal fra 9B intervjuet henne om juleskikkene i hennes hjemland, på norsk!

Ragnar Grønåsen viste lysbilder fra Bygdetundagen i juni, og her var det mange som kjente seg igjen, både gamle og unge, både til fornøyelse (og forargelse?).

Eirin fra 10B og Kristian, Simen og Ingvild fra

Juleevangeliet ble lest på fire språk. Fra venstre: Evelyn (spansk), Katarina (engelsk), Daniela (tysk) og Line (norsk).

9B framførte «En stjerne skinner i natt», og en elvgruppe fra begge 9. klassene, Kamilla, Maria S., Martin, Tarjei, Jonette, Maria L. og Ingvild gjennomførte en glimrende «historisk» mannekengoppvisning!

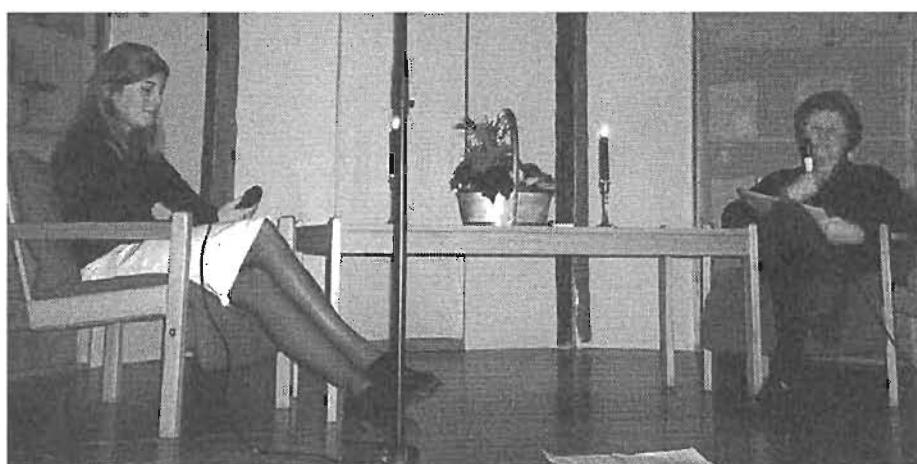
Ingvild fra 9B imponerte med sitt pianospill i et eget innslag mot slutten av samlingen.

I pausen serverte elevene julegrøt, kaffe og kaker, og det var tydelig at de eldre satte pris på å få sitte ved bordene sammen med de yngre. Dette er jo en svært fin anledning til å møtes over den ellers ofte «uoverstigelige» generasjonskjøften.

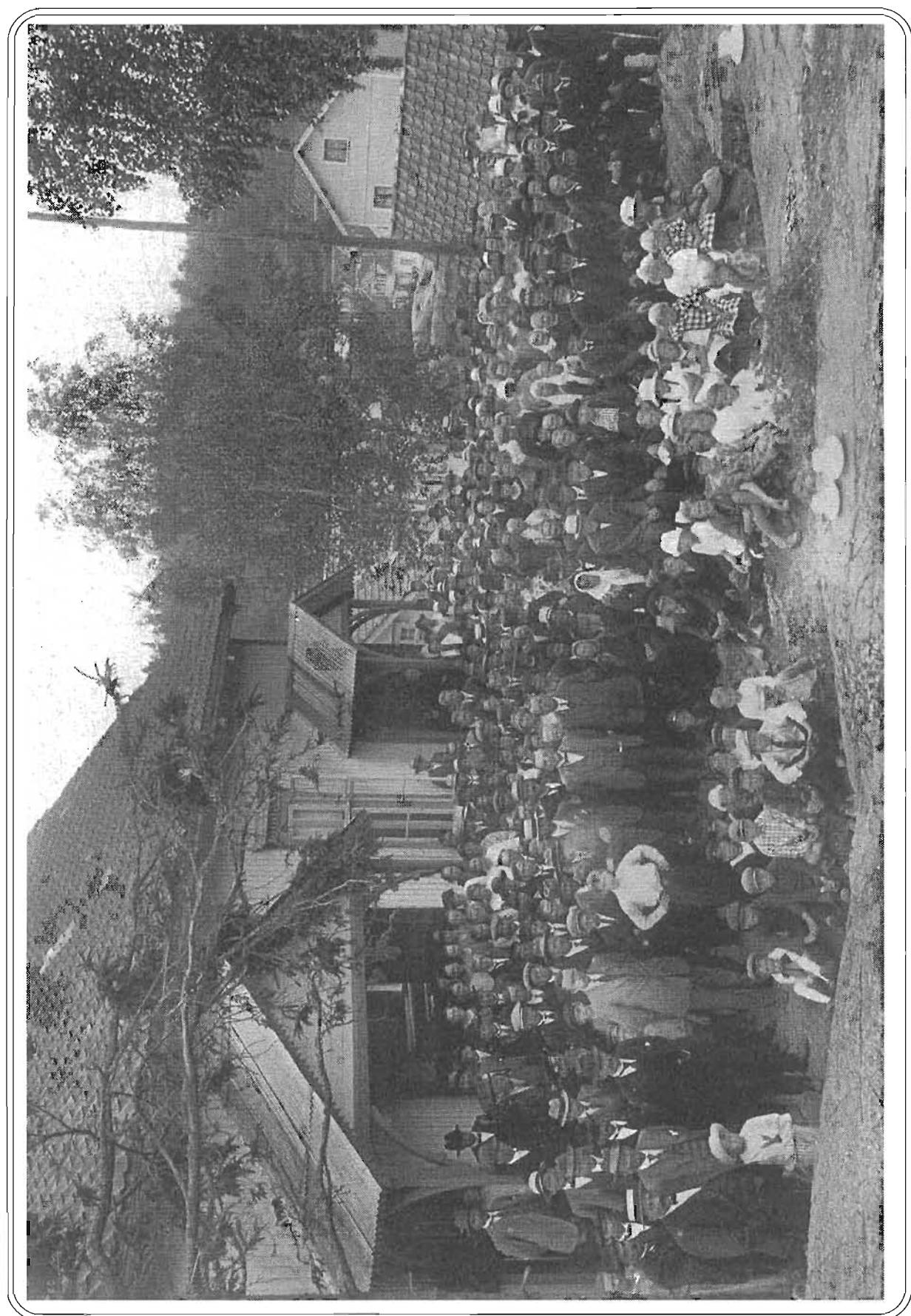
Det ble også solgt loddar, og overskuddet herfra innbrakte 1.150 kroner, som ble sendt Kirkens Nødhjelp sammen med skolens øvrige kollekt på juleavslutningen i kirken to dager senere.

Til slutt hilste Sverre Brændhagen fra de frammøtte. Han trakk fram minner fra den første tida på Sannidal «kongelige» ungdomsskole, og han skrøt av skolens Bygdetundager, som han mente var kultur i ordets aller beste forstand.

Ref.

Signe Torsdal ble intervjuet av barnebarnet sitt, Ingvild, om jul i «gamle» dager.

Kil Bedehus - Speidernes hus

Kil Bedehus hadde sin innvielsesfest 25. oktober 1891 og er etter 109 år overtatt av speiderne i Sannidal fra vinteren 2001. Det skal nå fungere som møte- og forsamlingslokale for disse.

Det er mye av Sannidals historie innen bedehuslivet som er knyttet til dette huset. På motstående side er det et bilde fra ett av de mange stevner og forkynnelsesmøter som er arrangert her. Bildet er tatt ca. 1925, og det er fra et sommerstevne som samlet over 200 personer med smått og stort. Det var ofte landskjente talere ved disse stevnene, og både Johan Martin Wisloff og Ole Hallesby har besøkt Kil bedehus. På bildet er det mange kjente fra Sannidal, og i

venstre hjørne foran ser vi Gunnar Kristiansen og sønnen Kåre med hvit dress. Sistnevnte er ca. fem år på dette bildet.

Speiderne som nå overtar huset, har vært aktive i Sannidal i over 60 år. De kan ha glede av huset i mange år framover.

I Arven nr. 21 er det stoff om speiderne i Sannidal og i nr. 32 om Kil bedehus.

På side 6 presenterer vi et søndagsskolebilde fra 1953-54, som viser at det på den tiden var stor oppslutning om søndagsskolen. På bildet er det 82 unger og seks voksne, og det var vel de fleste av ungene i Kil skolekrets.

Ungbjerka

På Kil Bedehus har det i årenes løp vært drevet mange foreninger. Her er et bilde vi har fått låne av Margot Aabøe. Det er av «Ungbjerka», tatt ca. 1955. På bildet ser vi foran fra venstre: Astrid Thommesen, Anna Linås, Agnes Fjellstad, Dagmar Olsen, Heline Grana, Hilda Lyngstad, Margot Aabøe, Arna

Holte, Hilda Sveinungsen, Ellen Wiik, Åste Mofossbakke og Astrid Lønne.

Bak fra venstre: Aslaug Heimdal, Trine Kristiansen, Margot Nilsen, Alfild Dobbe, Synnøve Sveinungsen, Alaug Skarvang, Maren Sveinungsen, Magdalena Wastøl, Gunvor Braaten og Lilly Øygarden.

Kil Søndagsskole 1953-54. *Foran fra venstre:* Per Bratland, Anne Dobbe, Ingrid Waasjø, Marion Heimdal, Undis Andersen, Marit Wallmark, Anne Berit Lønne, Ellen Holte, Gunn Andersen, Eivor Andersen, Sylvia Mastereid, Åse Brattlid, Ole John Søndbø, Halvor Fjellstad, Jørill Menstad, Astrid Sundbø og Liv Halvorsen. *Annen rekke fra venstre:* Kari Wallmark, Gunn Mastereid, Knut Elling Pedersen, Marie Nilsen, Nils Jon Andersen, Carl Tomas Carlsten, Håkon Aabøe, Rolf Heimdal, Lars Lundstrøm, Helge Olsen, Torbjørg Moen, Ingfrid Bakken, Kirsten Einertsen, Karl Olav Carlsten og Arne Solbakken. *Tredje rekke fra venstre:* Kjell Andersen, Jon Sveinungsen, Nils Andersen, Rolf Kristiansen, Arne Larsen, Einar Mjelland, Rolf Fredriksen, Ole Einar Nyland, Arvid Andersen, Erling Gundersen, Knut Lønne, Halvor Menstad, Grete Sundbø, Anne Marie Wallmark, Vigdis Kaasa, Jorunn Ellingsen og Knut Skarvang. *Fjerde rekke fra venstre:* Helge Lyngstad, Nils Halvor Nilsen, Lars Moen, Egil Fredriksen, Kai Wehus, Knut Inghart Halvorsen, Magne Wehus, Per Ingvar Andersen, Kjell Søndbø, Anne Johanne Sveinungsen, Sigrunn Olsen, Kirsten Gjestland, Åse Wiik, Helge Fredriksen, Halvard Kristiansen og Gunnar Kristian Halvorsen. *Bakerste rekke fra venstre:* Anne Lise Kristiansen, Elsa Høgstli, Mary Waasjø, Ingeborg Ellingsen, Torveig Søndbø, Erna? Wiik, Grete Wehus, Hardis Fjellstad, Margot Moen, Elfrid Torsdal, Reidun Nyland, Berit Sveinungsen og Else Solli. *Søndagsskolelærere på venstre side nedenfra:* Per Sveinungsen, Jørgen Søndbø og Nils Lyngstad. *På høyre side nedenfra:* Lovise Dobbe, Lars Høiesen og Kåre Kristiansen. Bildet har vi fått låne av Margot Aabøe, og Marie Knatterud har gitt oss de riktige navnene.

Moe Jaktlag Protokollen 1962 - 1999

På det siste høstmøtet til Sannidal Historielag fikk laget overrakt et heft fra Moe Jaktlag som viser en oversikt over elgjakta fra 1962 til 1999. Dette heftet er interessant lesning for alle som er opptatt av elgjakt. Det har en masse opplysninger om hvor elgene er skutt, om vekt og om hvem som har skutt. Etter å ha sett litt på heftet, som er ført i pennen av Ole Tommy Nyland, tar vi med noen utsnitt:

Elg skutt 1962

Jeger	Type elg	Dato	Hvor skutt	Vekt
Johnny Nyland	Okse	ukjent	Ekornkjerr	ukjent
Gunnar Fosteråsen	Okse	ukjent	Diplane	ukjent
Håkon Fuglestveit	Okse	ukjent	Stormyrkilen	ukjent
Nils K. Eikehaug	Okse	ukjent	Øygardsmyra	ukjent

Elin Moe var den første dame som skjøt elg i Moe Jaktlag, 5. oktober 1994.

Elg slaktes på låven på Moe 1997, det er Arne Jacob Moe som er i arbeide her.

På denne måten er det laget fine oversikter over elgjakta i alle de 38 årene heftet omhandler.

Også elghundene, som er en viktig del av jakta, er nevnt i heftet, og under jakta i 1979 var følgende bikkjer med:

King	Arne Thomas Eggum
Gry	Nils Lyngstad
Bamse	Ole Wastøl
Kaisa	Eli Sundberg

Fra 1994 tar vi med dette fra jakta:
«Onsdag 5. oktober

Jakta innledet med et nydelig vær, og 08.45 felte Sigurd Eikehaug årets første med en 1 1/2 årig okse i Dyrestien, 116 kg. Ikke lenge etter ble Elin Moe historisk som den første dame som har skutt elg i Moe jaktlag, en ensom kukalv på 57 kg ved Jordmyra. Inge Roar Snøås hadde fått Alfred Eikehaug til å gå med Raya, og selv fikk han ei ku ved Saukjenna, 170 kg. Det ble sett en del dyr utenom også, så vi fikk en fin start.»

Heftet avsluttes med flere sider med statistikker, og her er det også mange interessante opplysninger, bl. a. hvem som har skutt flest elg i perioden 1962 -1999, og det er: Ole Jørgen Bjørnstad 19 stk., Alfred Eikehaug 18, Arne Jacob Moe 18, Eli Sundberg 18, Johnny Nyland 18, osv. Det er i alt skutt 306 dyr.

En annen statistikk viser hvor elgene er skutt: Jordmyra 16 stk., Saukjenna 12, Stormyr vestre 10 og Preskomheia 9, for å nevne noen.

Den største elgen som er skutt i disse årene, ble felt av Per Rinde. Det var en okse på 301 kg. som ble skutt i Heglandsskogen 28. september i 1963.

Ellers inneholder heftet mange referater fra møter og sammenkomster som har vært i jaktlaget i disse årene. Her kan en se hvem som har vært med i jakten de forskjellige år og hvem som har vært jegermester o. l. I de siste 25 år er det Aslak Rinde som har hatt denne jobben.

Det er Ole Tommy Nyland som har gått gjennom protokolene og har sørget for at heftet er blitt et fint og lesverdig produkt, som også historielaget er glad for å ha i sine samlinger.

O. T.

Årsberetning for Sannidal Historielag 2000

Styret har i 2000 bestått av: Formann Ragnar A. Grønåsen, nestformann Reidun Heldal, kasserer Greta Müller, sekretær Marit Halvorsen, styremedlem Knut M. Skarvåg og formann i Bygdetunkomitéen Per Thomas Svenum.

I 2000 ble det holdt 6 styremøter der 25 saker ble behandlet. Medlemstallet i Historielaget er nå ca. 450.

På årsmøtet 30. mars var hele 120 mennesker til stede. Alle årsmøtesakene gikk greit unna.

Lektor Anne Haugen Wagn fra Notodden var kveldens foredragsholder, og emnet var «Telemark i USA».

9. juni gikk Bygdetundagen, den sjunde i rekken, av stabelen, og i vakkert sommervær ble det en av de mest vellykkede.

23. august fant det sted en sammenkomst på Bygdetunet for alle som har verv i laget, med ektefeller. 30 personer møtte opp til en hyggelig kveld.

På høstmøtet 26. oktober hadde vi besøk av fylkesskogmester i Aust-Agder, Ragnar M. Næss. Han holdt et lysbildeforedrag med tittelen «Norske lauvtrær og bruken av dem», et emne som selvfølgelig fengt mange i Sannidal. Drøyt 90 personer hadde funnet veien til samfunnshuset denne kvelden.

Historielaget er nå godt i gang med å bevare fotografier ved hjelp av data. Prosjektet, som ble startet i 1998, ledes av Sigmund Heldal og Oddvar Tobiassen.

Historielaget har også i 2000 deltatt i arbeidet til Utvalget for EDB-registrering av slekts- og lokalhistorie i Kragerø, som før ved formannen og nestformannen.

Fremdeles er det mange spørsmål om slekt til Historielaget, og Reidun Heldal jobber utrettelig for å svare på alle henvendelsene om dette.

Meldingsbladet «Arven»

I redaksjonskomitéen satt disse også i 2000: Oddvar Tobiassen, Fridtjof Thorbjørnsen, Ragnar A. Grønåsen og kasserer Liv Grønåsen.

Den 20. årgangen ble utgitt med nr. 58, 59 og 60, til sammen 48 sider lokalhistorie.

Hovedartiklene var disse:

Slakting på Lofthaug under elgjakta i 1947 eller -48, Glimt fra Mo søndagsskole, Berg landhandel var en viktig møteplass for folk i Kjølebrønd, Sandøkedals herredsstyre (4), Krokheia - geografi og historie (2 og 3), Årsberetning for Sannidal Historielag 1999, Gjennomgangsveien fra «opplandet» over Helleeidet til Kragerø, Hans Ellefsons røtter i Sannidal, Årets Bygdetundag - levende lokalhistorie på sitt beste, Utvandringsjubileet tema på Historielagets årsmøte, Seilskuter og skipsbyggerier i indre Kilsfjorden (4), Glimt fra Bygdetunden 2000, Da pre-

sten ville lære folk å spise mose, Butikker i Sannidal (6 og 7), Da Bjørnstjerne Bjørnson fikk spanske sauer fra Sannidal, En gammel kiste, Innholdet i «Arven» nr. 50 - 59, Reidun Heldal - Sannidal Historielags slektsgransker, Lauvtrevirke - et materiale for framtid.

Bygdetunet

I Bygdetunkomitéen satt disse i 2000:

Formann Per Thomas Svenum, Tor Wastøl, Kjellfrid Enggrav, Kari Nyland, Knut Asbjørn Skarvång, Olav Bråtane, Petter W. Baann.

Disse gavene har vært gitt til Bygdetunet/Arkivet i Kil i 1999:

Fra Ruth Holt: en brenner til parafinlampe; fra Marit og Harald Laug: 2 store «kjerkedører» med beslag fra ca. 1780-1800, dreiebenk med tilbehør, 7 1800-talls bøker, smiestikke, rørtang, «halmkube» (bikube), brann- og hagesprøyte, strikkemaskin fra 1920, veseskjeer i tre, kasse med div. redskap: biler, høvler, vinkler, osv.; fra Mo jaktag ved Alfred Eikehaug: heftet «Mo jaktag. Protokollen 1962-1999» av Ole Tommy Nyland, samt folderen «Regler for elgjakten i Mo jaktag».

17. mai-arrangementet 2000 samlet en god del mennesker på Bygdetunet. Sannidal ungdomsskoles Bygdetundag for de drøye 90 elevene i 8. og 9. klassene i juni ble som tidligere nevnt særdeles vellykket. Over 50 bygdefolk «guidet» ungdommene gjennom Sannidals lokale historie (se «Arven» nr. 59).

Besøket ellers har for det meste bestått av skoleklasser og enkelte grupper av voksne i tillegg til det tidligere omtalte «tillitsmannstreffet» i august.

Alminnelig vedlikehold ute og inne har vært fortøpende gjort.

Til slutt en hjertelig takk til alle som i 2000 støttet arbeidet til Sannidal Historielag, økonomisk og ellers. Uten denne støtten ville det være umulig å drive alle våre virksomheter. Vi trenger dette engasjementet også i 2001!

Marit Halvorsen,
sekretær

Ragnar A. Grønåsen,
formann

Nye medlemmer!

Kjenner du noen som er interessert i å bli medlemmer av Sannidal Historielag, ta kontakt med en i styret. Da vil det bli ordnet.

Fra bilens barndom i Sannidal

Fra Nils-Isak Fossen i Oslo har vi fått tilsendt noen bilder, bl. a. av en T-Ford som hans far, Petter Fossen, hadde i sin tid. Nils-Isak Fossen har dette å si om denne Forden:

«NAF ble startet i 1924 og ønsket å restaurere en 24-modell til sitt 70-årsjubileum. Det var Johan Tande, som visste om restene av bilen, og formidlet det til NAF. Bilen, eller rettere bilens motor, endte sine dager (tror jeg) på gården Strat på grensen mellom Sannidal og Gjerstad som drivkraft for treskemaskinen.

Jeg tror bilen endte opp hos Hagen i Kragerø (han som startet Hagens Auto, bak gamle Bondeheimen i Kragerø).»

I 1994 hadde NAF 70-årsjubileumsutstilling i messehallen på Skøyen, og her ser vi den restaurerte T-Forden fra Sannidal på utstillingen.

Til høyre et bilde fra september 2000 da bilen deltok i et veteranløp. Bilen er i NAF's varetekts og står om sommeren litt ved den gamle ESSO-stasjonen på Folkemuséet på Bygdøy og en del i halen i Gjensidiges hovedkontor på Lysaker.

Dette bildet viser Petter Fossen (han hadde forøvrig sertifikat nr. 14 i Telemark) bak rattet. Ved siden av sitter postmann Haukøy, og bak sitter hans familie. Bildet er tatt under eller før en tur til Kongsberg, og er trolig tatt før 1930.

Sandøkedals herredsstyre (5)

Vi fortsetter gjennomgangen av herredstypesaker i Sannidal i perioden 1901-07. De fire første delene stod i nr. 54, 55, 57 og 58.

For å få den rette «tidsstemningen» har vi valgt å beholde datidens ortografi og setningsbygning.

Referatene har stått i «Vestmar», og de ble samlet av Håkon Finstad og gitt til Sannidal Historielag ved 50-årsjubileet i 1992.

Fra møtet 26. november 1903:

Skovbranden paa Frøvik.

Angaaende Udgifterne ved Skogbranden paa Frøvik besluttedes: Til de under Branden fremmødte Brandmandskaber til sammen Kr. 47.00 udredes af vedkommende Brandrode og udlignes og indkasseres af Sveinung Lindheim mod en Godtgjørelse af Kr. 4.00 der udredes af Herredskassen. For at Brandmandskaberne strax kan faa sin Betaling, udbetales Beløbet foreløpig af Herredskassen mod senere Refusion af Brandroden. Brandmesteren i Rinde-Roden, Aslak Rinde, der af Lensmanden var til sagt at møde, tilkommer en Godtgjørelse af Kr. 7.00, der udbetales af Herredskassen.

Hvis ovenstaaende Beløb Kr. 47.00 ikke helt er medgaaet til Slukning af Skogbranden, men en del deraf til Slukning af Husene i Frøvik bliver sidstvænste Del Brandroden og Herredsstyret uvedkommende og maa formentlig rettest betales af Husets Eier eller af vedkommende Brandforsikringsselskab. Det henstilles til Brandmesteren at undersøge dette før Udligningen iværksættes.

Ang. Kommunelokale.

Skrivelse fra Skibsbygmester B. Olsen hvor han paany tilbyder Kommunen at faa kjøbt sin i Kiil beliggende Gaard.

Enst. besl.: Paa Sagens nuværende Standpunkt kan Herredsstyret ikke give noget bestemt Svar; men vil dog udtales, at det er meget lidet Sandsynlighed for at man kommer til at kjøbe Gaarden; først naar Bryggespørgsmalet er tilstrækkeligt udredet, kan Herredsstyret fatte endelig Beslutning i Sagen.

Fra møtet 29. mars 1904:

Komfyrr paa Holtane Skole.

Andragende fra Lærer L. Nielsen om de nødvendige Midler til en Komfyrr med Stegeovn i Holtane Skolehus. Skolestyret havde i Møde 14de ds. Enst. anbefalet Andragendet.

Enst. besluttedes: De nødvendige Midler indtil Kr. 60.00 til en Komfyrr med Spjæld i Skorstenen bevilges.

Fra Fattigstyret

Skrivelse fra Fattigstyret ang. Salg eller Bortleie af et

Sandøkedals Fattigvæsen tilhørende Hus paa Aatangen.

Enst. besluttedes: Til paa bedste Maade at sørge for at faa Huset solgt valgtes: H. Fuglestvedt og Sveinum Johnsen.

Fra møtet 2. juni 1904:

Thinglagsarresten i Kiil.

Der behandledes Skr. Fra Amtmanden, hvori anmodes om at tage under Overveielse, hvorvidt det skulde være nødvendigt, at Thinglagsarresten i Kiil, der er nedlagt fra 1. 5. d. A., blir at beholde som Politiarrest for Herredet.

Lensmand Strand syntes, det ikke var paakrævet at ha nogen Politiarrest i Sandøkedal. Efter personlig Erfaring fra Drangedal troede han, det var mer nødvendigt at ha slig «Fyllearrest» der, men der fandt man dog ingen grund til at holde en saadan. I de Aar, som der var Arrest i Kiil, havde der kun siddet arresteret 1 - siger og skriver en - Person.

Ordf. troede ogsaa, Kommunen kunde spares for denne Udgift og foreslog derfor, at man udtalte sig mod Politiarrest i Kiil.

H. Hegna foreslog, at man skulde udtale, at man «for Tiden» ikke ønskede Politiarrest.

Enst. besluttedes: Man finder det ikke for Tiden paakrævet at oprette nogen Politiarrest for Herredet.

Fra møtet 6. juli 1904:

Veien Farsjø - Dal.

Andr. fra Peder E. Voje og Gunder T. Naas om, at Sommerarbeidet til Vedligeholdelse af Veien fra Farsjø til Dal maa bli overtaget af Kommunen, naar de selv bekoster den i god og forsvarlig Stand.

B. Strand talte for Udsættelse og fremsatte Forslag herom. Amtsingeniøren bør bese veien og godkjende den, før Kommunen kan bestemme, om den vil overta den.

E. Farsjø mente, at ingen Grund til Udsættelse forelaa. I Andr. lovedes jo god og forsvarlig Stand, og laa jo deri, at den maatte godkjendes. Gik man med paa Andr. i dag, fik man jo ligefuld Amtsingeniørens Godkjendelse siden. Andr. var berettiget, idet Opsidderne havde Gaarde paa over 41 Skyldmark tils. Flere Steder med mindre Skyld var imødekommet.

B. Strand troede nok ogsaa, Andr. var berettiget, men at gaa til Beslutning nu, vilde være at løfte paa Hatten, før man saa Manden. Sagen var ikke engang behandlet i Formandskabet og trængte Udredelse.

O. Støen sluttede sig hertil.

H. Fuglestvedt var ogsaa enig med B. Strand. Udsættelse var ikke det samme som Afvisning. Naar Veien var godkjendt, fik man mere Rede paa Udgifterne, og da var det tidsnok at behandle Andr., som vistnok burde imødekommes.

E. Farsjø fastholdt sit Standpunkt, da Kommunen in-

Tombforeningen 1943

Dette bildet har vi fått låne av Margot Aabøe, og det viser enforening som arbeidet som støtteforening for Tomb Landbrukskole i Råde i Østfold under krigen 1940-45. Tomb var en herregård i Østfold, kjent fra middelalderen. Den ble i 1939 kjøpt av Det norske lutherske Indremisjonsselskap, som opprettet en jordbrukskole. Foreningen samlet inn penger ved å arrangere basarer og ha utlodning. Og når de hadde bløtkake som gevinst den gangen, kom

det folk opp fra Kragerø for å ta lodder. Ellers var det frukt og grønnsaker som var de vanligste gevinstene. På bildet ser vi de som var med i foreningen.

Sittende foran fra venstre: Gudveig (Tveit) Andersen, Erna (Lønne) Halvorsen, Åsta (Lønne) Hagen, Margot (Haugom) Aabøe, Tomine (Wastøl) Lia. **Bak fra venstre:** Anne Johanne (Rønholt) Eckholdt, Ingrid (Eikehaug) Snøås, Magda (Jonskås) Kvåle, Margot (Loftaug) Klausen, Anna (Lundstrøm) Lindås.

gen Risiko vilde faa. Større Sager end denne var ikke formandskabsbehandlet. Opsidderne havde indstillet Veiarbeidet i Paavente af Beslutningen i dag, da de vistnok vilde gjøre Veien solidere og bedre, hvis de vidste, de havde faaet Imødekommenhed.

L. Thorsdal troede, at det modsatte vilde bli Tilfældet. Vidste man, at Kommunen overtog Vedligeholdet, kunde der jo være Grund for at udføre Arbeidet mindre godt. Ønskede Udsættelse.

Ordf.: Det var jo umuligt at vide, hvad vedligeholdet vilde koste, men troede efter sit Kjendskab, at det blev rimeligt. Veien er jo Amtet ivedk.; det blev Kommunen der fik paase, at den var forsvarlig. Man burde beslutte nu, at Vedligeholdet om Sommeren overtages med Forbehold, at Veien godkjendes af Amtsing. og en komité valgt af Herredsstyret samt frit Grustag. Det maatte være betryggende. Han haabede, at Herredsstyret vilde gaa med paa dette. Tog man dette lille Tag i dag, vilde man vistnok være fri for Farsjøbygdens Krav i lange Tider. Det var her Spørgsmaalet om kun Sommervedligehold, der

jo faldt noksaa billig. Hæglandsveien f. Ex. vedligeholdt Kommunen baade Vinter og Sommer.

Olaus Larsen troede, at det omdiskuterede Veistykke blev noksaa kostbart at vedligeholde efter de Oplysninger, han havde faaet.

B. Strand: Det hastede ikke med Beslutningen, da Veien ikke kunde overtages før næste Vaar. Han kunde ikke forstaa, at man absolut skulde binde sig i dag.

B. Strands Forslag: «Sagen udsættes, indtil Amtsingenørens Betænkning i Sagens Anledning er indhentet» vedtages derpaa med 4 St.

Veien til Fattighjemmet.

I Anledning af at Isak B. Rønningen oppløjet en del af Veien, der fører til Fattighjemmet og Rinderød, saa Bredden paa disse er bleven betydelig indskrænket, bemyndigedes Tilsynskomiteen at foretage det Fornødne i Sagens Anledning, og i Tilfælde faa ham indkaldt til Forligskommisionen.

Forts. seinere

Barndom og gårdsdrift i Sannidal før 100 år siden

Ole Dobbe forteller

Fra Knut Dobbe på Garnes har vi fått noen nedtegnelser om hverdagslivet i Sannidal før om lag 100 år siden, skrevet av hans far, Ole Dobbe.

Ole Dobbe (1895-1986) var sønn av Knut L. Dobbe (1871-1949) og Gunhild Tomine Ødefjeld (1871-1948), og vokste opp på gården Dobbe i Kjølebrønd.

Han tok eksamen ved Notodden Lærerskole i 1919, og praktiserte først et par år som lærer ved Jomfruland og Oterøy skole. Så kom han til Sannidal hvor han var 27 år ved Farsjø skole fra 1921 til 1948, og så ved Mo skole fra 1948 til han gikk av i 1962. I disse årene ved Mo var han også klokker.

Blant hans etterlatte papirer ble det funnet noen ark hvor han hadde skrevet ned noen minner fra barndommen, bl. a. om gårdsdriften i gamle dager (og slik den vel også fortonet seg under krigen og ut gjennom 50-årene).

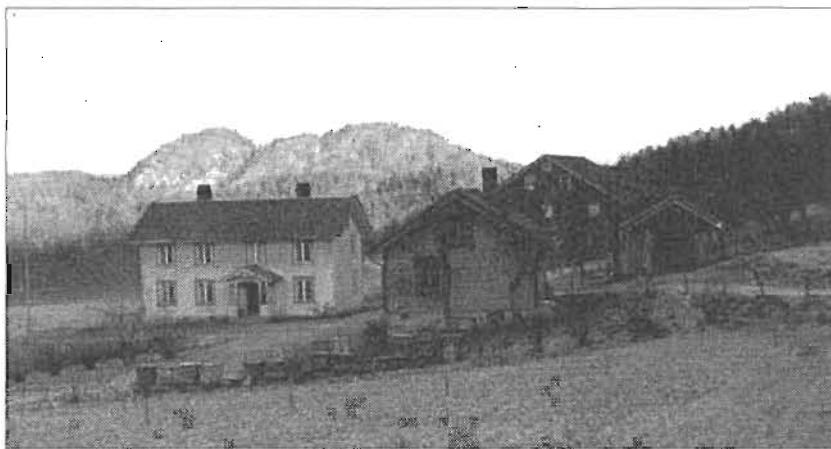
Knut Dobbe har valgt ut et utdrag av dette som kanskje kan ha interesse for Arvens lesere. De eldre årganger vil vel ikke gjenkjennende til stoffet, men for de yngre er det nok ganske ukjent.

Teksten inneholder en del ord man kan kalte faguttrykk og som Knut Dobbe har satt i kursiv. Noen av dem er utvilsomt av lokalt opphav.

Ole Dobbe forteller:

Om sommeren gikk kuene i skogen og måtte gjetes. Noen leide *hjuring*, men vi hadde hjuring sjøl. Jeg gjette fra jeg var åtte-ni år og til jeg gikk og leste. For det meste stod vi ute, gjette hele dagen til klokka 6 om kvelden. Når det var *skjenetid*, altså når det var mye klegg, sanket vi inn midt på dagen. Det var som regel en masse klegg på forsommeren fra først i juni til St. Hans, og da *skjente* kuene heim, ofte midt i formiddagen. Ved 4-tida om ettermiddagen slapp vi kuene ut igjen, og gjette til kl. 10 om kvelden. Da var det ikke så mye klegg.

Om høsten, fra først i september, begynte soppetida. Da var det mindre med friskt gras, men mye sopp, og kuene gikk etter soppen. Da ble det brysomt å gjete. Men så tok man snart til med å gjete på jordene.

Gården Dobbe i Kjølebrønd, slik den er vist i Sannidal og Skåtøy Bygdebok bind I, side 347.

Det var store barneflokker da jeg vokste opp, 4 gutter og 7 jenter var vi. Det skulle mye mat til en så stor flokk. Mor hadde stor ovn, og hun bakte 30 brød om gangen. Husker ikke jeg feil, var det hver veke. Vi hadde 5 måltider - i alle fall om sommeren i slåtten.

Om morgen var det kaffe og smørbrød. Småungene fikk melk. Når de ble litt større, fikk de kaffe. Det andre måltidet var ved halvtitida, og da var det oftest kald graut og surmelk. Grauten var gjerne fra kvelden før.

Middagen var hovedmåltidet. Da var det ofte flesk og poteter og kålstuing. Det gjaldt å nytte det en avlet sjøl, og vi slakket en eller to griser om året. Om sommeren hadde vi ofte makrell, og den ble kjøpt i kassevis og saltet. Når den skulle brukes, ble den vannet godt. Sild og poteter var også vanlig middagsmat.

Det fjerde måltidet var økt, og da var det kaffe og smørbrød. Navnet «økt» er blitt borte etter hvert, og nå heter det bare «kaffe».

Det siste måltidet var kveldsmat. Det ble enkelte ganger kalt *nattvær*. Det var ofte graut kokt av *skrellingmjøl* (byggmel). Grov sammalt hvete ble også mye brukt. Av og til fikk vi flatbrødsoll, som var flatbrød brekt i småbitar, og det var gode saker.

Forts.

Gaver i løpet av vinteren

Vi sier tusen takk for disse gavene til bladet, og vi ser med stor forventning fram til innbetalingen på giroene som denne gangen følger «Arven».

K.K., Kragerø 200. G.G., Neslandsvatn 100. Å. P., Helle 100,-. M. V., Oslo 500. G. G., Torød 100. V. S., Kr.sand 100. A. K., Sannidal 100,-.

Bispestolen - brurstol?

av Olav Ulltveit-Moe

Gjerstad Historielag skal i tida 10. mars til 31. mai i år ha en utstilling på Holmen Gård. Tema er stoler. Vi vil vise stoler laget i bygda fra ca. 1650 til i dag. I tillegg, og som referanse, vises en del tidstypiske stilstoler som blir utlånt fra Aust-Agder-Museet, Arendal.

De eldste stolene som skal vises, er kalt «Brurstoler». En av dem er en benk med rygg fra Søndeled kirke. Den andre er en stol i privat eie i Gjerstad, den er svært lik «Bispestolen» som Sannidal Historielag har på Bygdetunet.

Det er grunner til at vi ønsker å vise disse stolene sammen. De må være laget på noenlunde samme tid, og omtalen av dem antyder hva som har vært den opprinnelige hensikten med dem. Og det er neppe noen tilfeldighet at Bispestolen fra Sannidal og Brurstolen fra Gjerstad er så like at de kan ha vært et par. Kanskje er sammenhengen denne:

I det første hundreåret etter reformasjonen i 1537 var mangt nokså kaotisk. Gamle religiøse skikker og seremonier var vraket, og nye, faste rammer som dagligliv og høytider var ennå ikke helt fastlagt. Blant de seremonier som ble sterkt endret, var inngåelse av ekteskap. Helt fram til 1799 var trolovelsen, som var en privatrettlig

Bispestolen fra Sannidal kirke. Denne er omtalt i Arven nr. 15. Foto Per Jørgen Halvorsen.

avtale mellom de to partenes familier, begynnelse på samlivet. Selve bryllupet fant oftest sted først etter en tid, da bruden kunne bevise sin fruktbarhet ved at hun var gravid. I den første tida etter reformasjonen var prestens velsignelse av trolovelsen den ene av to deler; den andre delen: parets presentasjon for menigheten var, mindre viktig, og ikke formelt nødvendig.

Et problem for prestene etter reformasjonen var å skaffe seg inntekter. De tok seg derfor betalt for de kirkelige handlingene de utførte. Enkelt sagt var det slik at jo flere kirkelige handlinger, desto mere tjente presten. Velsignelsen av trolovelsen var derfor en inntekt for presten, og ved å gjøre parets presentasjon for menigheten til en kirkelig handling, ble dette også en inntektsmulighet.

Mens bryllupene før reformasjonen hadde vært en egen gudstjeneste, ble de etter reformasjonen en del av den vanlige gudstjenesten. For at prestene kunne få inntekt av bryllupet, ble det derfor litt før 1600 laget en ny kirkelig handling. Paret ble først introdusert for menigheten, så gikk den vanlige gudstjenesten sin gang, og til sist kom ekteskapsrituale for paret. Gudstjenesten kunne være lang, og i mellomtida satt paret oppå ved alteret i særskilte stoler eller benker: Brudestolene.

I Norge og Danmark er det bevart endel brudestoler i kirkene fra denne tida. De er oftest en kraftig benk med høye vanger og rygg slik Brurstolen i Søndeled kirke er. Men en del av brurstolene må ha vært vanlige stoler laget for formålet.

Etter 1700 var mange av de gamle kirkene blitt for små for menighetene. Nesten alle var dessuten bygget før Svartedauen, og mange var i dårlig stand. I løpet av første halvdel av hundreåret ble derfor mange gamle kirker revet og erstattet med nye og store kirkebygg. Brukelige, gamle bygningsdeler eller inventar ble solgt. Det skjedde sikkert både i Sannidal og i Gjerstad.

Samtidig ble gudstjenester og ritualer endret; senest fra 1799 var bryllupet en egen kirkelig handling, og ikke en del av den vanlige gudstjenesten. Det gjorde deler av den gamle innredningen, f. eks. løse stoler, overflødig. De kunne derfor selges for å skaffe inntekter til andre ting kirken trengte. Slik kom de mange Brurstoler som fantes, ut av kirkene og inn i vanlige hjem. Der er de blitt tatt vare på som de spesielle stolene de er.

De spennende spørsmål er: var «Bispestolen» fra Sannidal og «Brurstolen» fra Gjerstad opprinnelig et par? Som brurstoler måtte det nødvendigvis trenges par. Og hvilken kirke er de i så fall kommet fra? Det kan like gjerne være fra Sannidal som fra Gjerstad kirke. Med de langvarige og nære forbindelsene det er mellom slekter i Sannidal og Gjerstad, er det heller ikke vanskelig å forstå hvordan de eventuelt kan ha skilt lag. Svarene er kanskje å finne på Statsarkivet i Kristiansand, i bispearkivet eller skifteprotokoller.

Vestlandske hovedvei over Tangenmyra i Sannidal

Tilbakeblikk og en refleksjon over det som har skjedd de siste par år

I forbindelse med det arbeidet Statens Vegvesen har hatt med gang- og sykkelvei mellom Sannidal skole og Tangen de siste par årene, er det interessant å lese om de problemer som var på Tangenmyra for ca. 100 år siden. I 1903 hadde Vestlandske hovedvei over Tangen i Sannidal sunket ca. 1 meter, og situasjonen var prekær. Ca. 50 meter av veien ved Pøddeholha var tidsvis under vann. I Bratberg amtsting's forhandlinger - årbok - for året 1904 - sak no. 71 finner vi følgende vedr. reparasjon av hovedveien over Tangenmyra i Sannidal. Det er Per Lia som har skrevet utskrift av denne saken, 19. 12. 2000. (Denne saken er også omtalt i Arven nr. 58 i de referatene fra Sannidal herredsstyre, som Håkon Finstad samlet fra «Vestmar» i årene 1901-07).

Amtsingeniøren sendte 24de november 1903 lensmannen i Sannidal følgende skrivelse: «Da hovedveien over myren ved Holt nu har sunket saa meget, at reparation er absolutt paakrevet, agter jeg for kommende amtsting at fremsætte forslag desangaaende og har i den anledning udarbeidet fornødent overslag efter 2 alternativer.

Alternativ 1, forudsætter den gamle vei bibeholdt, idet der lægges en stærk flaade over det sukne veilegeme, hvorefter fylding i tilstrækkelig højde paaføres denne flaade.

Alternativ 2, forudsætter veien over myren omlagt i en langde af 180 meter idet tænkes kastet saa langt ind i terrainet (terrenget), at de bløde myrpartier fuldstændig undgaaes.

Som af vedlagte foreløbig udarbeidede overslag

Slik ser det ut i dag med gang- og sykkelvei ved Volumsenteret i Sannidal. Det var her veien var sunket med en meter i 1903, den gang det var Vestlandske hovedvei som gikk her. Med det arbeidet som er gjort i de siste årene, er det vel slutt på synkingen av veien her, og «Pøddeholha» er nok borte for alltid. (Foto: Kragerø Blad/Vestmar).

fremgaard, stiller arbejdsudgifterne sig lige for begge alternative, men for alternativ 2 kan der selvfølgelig blive spørsmål om jordskade. Da jeg, inden sagen forelægges amtstinget, skulde anse det ønskeligt, at også dette spørgsmål var bragt paa det rene, anmodes hr. lensmanden om at konferere med de tvende grundeiere, Kristoffer Holt og Finbo Humlestad, om afståelse at grund til alternativ 2 samt i tilfælde erholde deres skriftlige erklæring.

Til brug for Dem under Deres forhandlinger med grundeierne vil De finde arealberegnning vedkommende jordskaden paaført profilenes pag. 2. Som af denne beregning fremgaard, vil der paa gaarden Holt tiltrænges: dyrket mark 573 m² - fjeldterrain 278 m², og af gammel vej vil 435 m² i tilfælde falde tilbage til grundeieren. Paa gaarden Humlestad: dyrket mark 252 m² - af gammel vej 225 m² i tilfælde falde tilbage til grundeieren.

I betragtning af, at den gamle vej falder tilbage til grundeieren, kan disse erstatningskrav formentlig ikke komme til at dreie sig om noget større beløb.

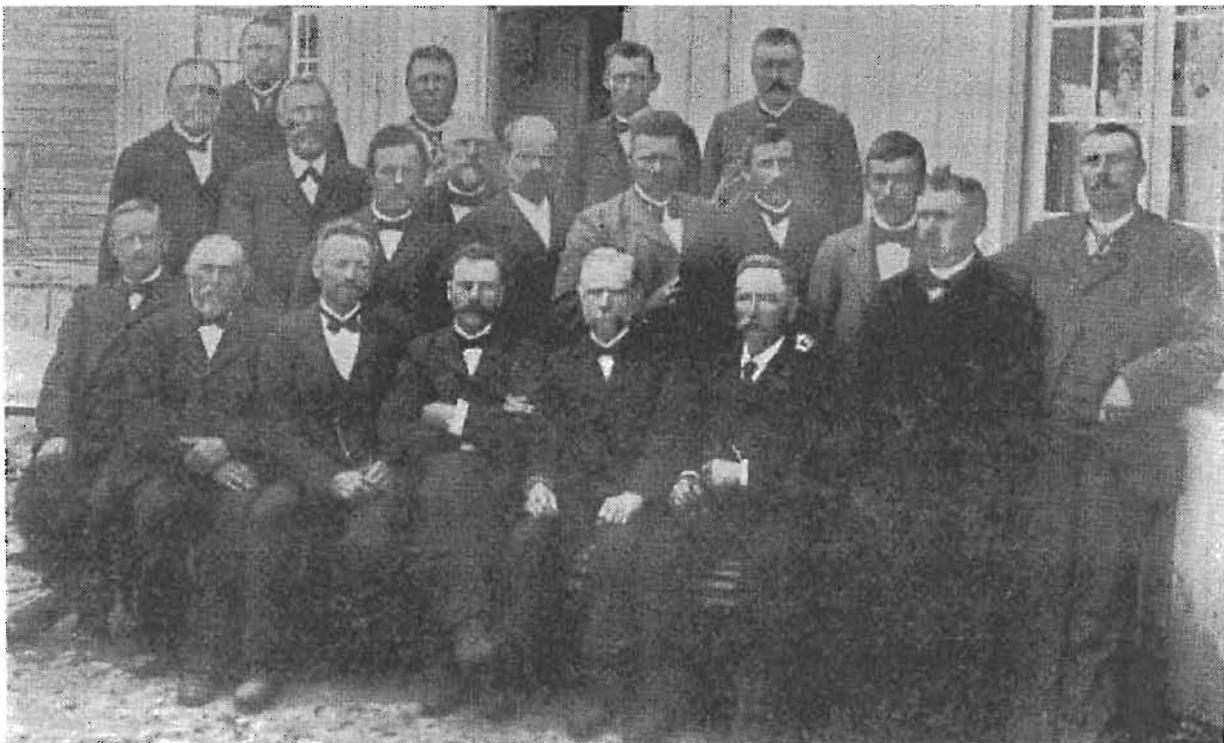
I anledning heraf afgav de to grundeiere følgende erklæring: «For jordskade, der maatte forvoldes ved reparation af hovedveien ved Holt i Sanniketal efter alternativ 2 - flytting af veien - forlanger vi i erstatning: Jeg Chr. J. Holt kr. 125,00 og jeg Finbo Humlestad kr. 100,00. Heri er indbefattet grundafstaaelse og enhver skade, der maatte forvoldes ved omlægningen efter den af amtsingeniøren gjorte plan».

Amtsingeniøren oversendte nå til amtet følgende skrivelse, dat. 7. januar 1904:

«Den vestlandske hovedvei gjennom Sanniketal er lagt over Tangenmyren under gaardene Holt og Humlestad. Denne myr er i ca. 50 m.s længde meget blød, hvorfor der også ved afleveringen i 1869 blev taget fornødent forbehold, idet veibestyrelsen indgik paa for veifondets regning at udbedre mulige større synkninger, der efter tæleløsningen den paafølgende vaar maatte være opstaaede.

Paa foranledning af amtsmandens skrivelse til veidirektøren af 30te juni 1871 gav dernæst departementet ved skrivelse af 14 de november 1872 veidirektøren bemyndigelse til at anvende et beløb af indtil kr. 480,00 til saadan synkningers udbedring, og deriblandt også Tangenmyren.

Paa begge sider af veien er

Sannidal herredstyre 1902-1904. Det var dette herredstyret som i 1904 hadde veisaken til behandling. *Første rekke sittende fra venstre: Tomas Tallaksen Farsjø, Svenum Johnsen, Knut Haugholth, Thor Moe, Johan Nossen og Håkon Fuglestvedt. Stående i annen rekke fra venstre: Tomas F. Humlestad, Erling Kurdøl, varam. Olaus Larsen, Åsulf Tveitereid, Lars Thorsdal, Jens H. Lindheim, Eilert Farsjø, Lars Gundersen, Ole P. Støen og Halvor Hegna, varam. Bakre rekke fra venstre: A. Randgaard, Peder Strand, Gunnar Urberg og Ole Strand. Valgte rep. som ikke er på bildet, var Aslak Lofthaug og J. O. Bjerva.* Foto fra bind III av Bygdeboka for Sannidal og Skåtøy.

optil 1 meter vand, hvis overflade staar i høide med veibanan. Veien er her, især i mørke og under sneløsningen farlig at passere, hvorfor jeg foreløbig har ladet lensmannen opsette et rækverk, men da veibanan snart vil komme til at staa helt under vand, bør forholdene snarest rettes.

I henhold til veilovens § 32, sidste passus, skulde veiens istandsættelse paahvile de tilgrænsende roder, men efter veivogtersystemets indførelse i Sanniketal paahviler denne forpligtelse nu herredet.

Der er udarbeidet tvende alternativer for veiens udbedring:

Alternativ 1 forudsætter, at veien fremdeles gaar i ret linje over Tangenmyren, men at der i ca. 50 m. længde lægges en flaade, stærk nok til at bære den fyldning med veidække, der vil udkræves for at bringe veibananen op i den oprindelige høide.

Iflg. vedlagte overslag vil dette alternativ kræve kr.

1050,00 i anlægsomkostninger. Nogen nævneværdig jordskade forvoldes ikke. - Det kan jo tænkes at veien, trods flaaden, fremdeles vil synke noget, hvorfor jeg har forsøgt

Alternativ 2 der forudsætter veiens indflytning paa fast mark, hvilken tanke ogsaa sees at have været fremme i 1872. Ifølge profilet, samit overslaget, vil dette alternativ i anlægsomkostninger kræve kr. 1170,00 og desuden ifølge erklæring fra grundæierne af 7de december 1903 en erstatning for jordskade af kr. 225,00.

Det bliver saaledes kr. 345,00 dyrere end alternativ 1, hvorhos veiens retning, som af kartskissen fremgaar, bliver høist uheldig.

Denne saken ble behandlet i Sannidal kommunestyre 25. januar 1904 (se i Arven nr. 58, side 6).

Den 27. januar 1904 ble saken behandlet i amtsudvalget, der man bl. a. tilførte følgende til protokollen: *Efter veilovens §32 - 2den pasus - er dette en sag, som alene vedkommer herredet, og amtsudvalget kan derfor, af hensyn til de store konsekvenser, ikke anbefale bevilgningen.*

Saken ble senere forelagt Bratsbergs amtsting, og i henhold til amtsudvalgets beslutning ble ikke noe oppført på budsjettet for veireparasjonen over Tangenmyra.

Jeg har ikke forfulgt saken videre, men trolig ble det en løsning før gjennomgangsveien til Vestlandet forsvar.

NB! Lensmann på den tiden var Ole Strand, fra våren 1896 til sin død i 1923, og ordfører var Johan Nossen i årene 1899-1904.

- Per -

«ARVEN» utgis av Sannidal Historielag

Redaksjonskomité:

Ragnar Grønåsen, tlf. 35 99 22 16

Oddvar Tobiassen tlf. 35 99 21 20

Kasserer: Liv Grønåsen tlf. 35 99 22 16

«Arven»s bankgirokontonr.: 2655.60.82854

Returadresse:

Sannidal Historielag

Adr: Ragnar Grønåsen,
Holtsvingen 20 B
3766 Sannidal

Amerika-kort

Dette bildet av fem alvorlige menn har vi fått låne av Solveig og Birger Olsen. Det er tatt i Duluth i Minnesota i USA i 1910. Bildet er brukt som postkort og sendt til Nils Knutsen Lønne, Kil pr. Kragerø, Norway.

Teksten på kortet er:

*«Duluth den 25 mars
Kjære broder nu vil jeg
sende dig et kort saa du kan
se nogen skogsbuser det er
nogen jeg har været
isammen med i hele vinter
nu er vi sluttet i skogen og
er nu i byen men jeg tenker
at jeg gaar ut paa jernbane
arbeide nu*

Hilsen fra Isak»

Det er Isak Knutsen Lønne som står til venstre i bakerste rekke.

Sannidal Historielag

har sitt årsmøte på

**Sannidal samfunnshus
torsdag 22. mars kl. 18.30.**

Som foredragsholder i år har vi fått Halvor Tveraaen fra Bamble. Han vil holde lysbildeforedraget «Fra fjord til fjell i Telemark», i samarbeid med Bamble Folkeakademi.

Foruten de vanlige årsmøtesakene blir det all-

sang og utlodning. Og festkomitéen sørger som vanlig for god bevertning.

Alle er velkommen!

Dugnader på Bygdetunet i 2001

Som vi skrev i nr. 60, vil Historielaget og Bygdetunkomitéen holde faste dugnader på Bygdetunet, den første tirsdagen i fem måneder etter hverandre. Alle som har lyst til å ta et tak for laget og bygdas historie, kan da møte opp kl. 18. Siden det hadde sneket seg inn en liten feil sist, gjentar vi her datoene:

8/5, 5/6, 3/7, 7/8 og 4/9.

Velkommen til dugnad, og en prat!

Sats og trykk: Kragerø Aksidenstrykkeri